

Gimbernat, 2010 (**), 54, 145-161

NOTES SOBRE METGES DE LA CLÍNICA MÈDICA B DE L'HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA, DIRIGIDA PEL PROFESSOR MÀXIM SORIANO (1943-1973)

CODINA i PUIGGRÒS, Agustí

Acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

RESUM: Es fa una recensió d'una trentena de metges que van ser membres de la Clínica Mèdica B, que dirigí el doctor Màxim Soriano, sigui a les sales o als dispensaris. Són els doctors: Alcántara, Anglés, Argilés, Bonastre, Casanovas, Cavallé, Codina Altés, Escarpenter, Ferrer, Gispert, Juncadella, Loran, Manchon, Mansilla, Martí, Martínez Brotons, Nogués, Olmos, Padrós, Périz, Permanyer, Piera González, Piera Robert, Sancho, Segarra, Taverna i Vives.

Paraules clau: Hospital Clínic de Barcelona, Clínica Mèdica B, Màxim Soriano,

RESUMEN: Se hace una revisión de una treintena de médicos que fueron miembros de la Clínica Médica B, que dirigía el doctor Máximo Soriano, bien en las salas o en los dispensarios. Son los doctores: Alcántara, Anglés, Argilés, Bonastre, Casanovas, Cavallé, Codina Altés, Escarpenter, Ferrer, Gispert, Juncadella, Loran, Manchon, Mansilla, Martí, Martínez Brotons, Nogués, Olmos, Padrós, Périz, Permanyer, Piera González, Piera Robert, Sancho, Segarra, Taverna i Vives.

Palabras clave: Hospital Clínic de Barcelona, Clínica Médica B, Máximo Soriano,

*

INTRODUCCIÓ.

Fa uns anys, em ocasió del centenari del naixement del doctor Agustí Pedro Pons, el COMB va editar un llibre commemoratiu i els coordinadors de l'obra em van encarregar un capítol, que podia ser extens, recollint una petita nota biogràfica sobre els metges que havien format part, en algun període de la seva activitat, de la Clínica Mèdica A de l'Hospital Clínic de Barcelona. Allà es va publicar. Després, des de la Reial Acadèmia de Medicina em van suggerir que podia fer una tasca semblant amb els metges que havien format part de la Clínica Mèdica B, dirigida pel prof. Màxim Soriano, i de la Clínica Mèdica

C que dirigí el doctor Gibert-Queraltó. En aquest article hi ha la primera part del suggeriment. La segona també està feta, i lliurat l'original. La bona relació que hi ha hagut entre les càtedres de Patologia i Clínica Mèdiques, la seva coincidència durant un quart de segle, el fet que tant el doctor Soriano com el doctor Gibert haguessin sigut professors adjunts de la càtedra del doctor Pedro Pons o haguessin format part ells mateixos de la Clínica Mèdica A, confereix una certa unitat als tres treballs. He d'avisar que no hi són pas tots; per una banda la durada: alguns hi han estat molt temps i altres poc. Per altra, la meua coincidència hospitalària és a partir de la primeria dels anys cinquanta. He situat a cadascun per ordre alfabètic.

ALCÁNTARA CHACÓN, Francesc. Nascut el 17 d'abril de 1922 a Burgos. Cursà el batxillerat a Valladolid i a Barcelona. El 1935 vingué a Barcelona, on cursà l'última part del batxillerat i la carrera de medicina, llicenciant-se el 1947. Durant els últims anys de la carrera va ser alumne intern de les sales de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) i sobretot es dedicava a l'anatomia patològica. Aquesta doble tasca la va fer també essent metge, en el laboratori que hi havia a la mateixa càtedra del prof. Soriano, i director d'aquest laboratori (1949-1955). Va ser ajudant de classes pràctiques de la càtedra de Patologia Mèdica de 1948 a 1952. També va ser metge de guàrdia, per oposició, de l'Hospital de l'Esperança, (1948-1950). Ha estat cap del servei de Medicina Interna de l'Hospital del Mar, antigament d'Infecciosos, per concurs oposició (1967-1987).

Ha estat professor associat de patologia mèdica de la FM de l'UAB (1973-1987). Explicava preferentment les malalties infeccioses. Cal destacar, en l'àmbit assistencial i investigador, els seus estudis personals en els brots de còlera que va patir Catalunya, especialment Barcelona, en els anys 1971-1973. Per aquesta raó va fer una estada a Madrid, a l'Hospital del Rey, dedicat des de la seva inauguració a malalties infeccioses.

El gener de 1971 és designat oficialment com a encarregat i responsable de la patologia infecciosa de l'Hospital i naturalment, del còlera. Així va estructurar la «Unitat de Diagnòstic i Tractament del Còlera» en pavellons: 1) Pavelló «000». Unitat de Rehidratació, on ingressaven les diarrees greus que presentaven a) deshidratació i b) incontinença fecal. Aquest apartament tenia com a objectiu aïllar i hidratar ràpidament els malalts molt greus. 2) Pavelló de convalescents. Aquí ingressaven els procedents del pavelló «000» un cop passada la fase aguda i també els que venien d'altres hospitals amb coprocultiu positiu però sense incontinença fecal ni deshidratació. 3) Pavelló de diarrees. Destinat als síndromes diarreics sense deshidratació ni incontinença, que per les seves condicions personals no poguessin ser vigilats en els seus domicilis (residents en hotels, càmpings, barraques...). També es van fer algunes modificacions en els esmenats pavellons, destinats a assolir una eficàcia òptima, basades fonamentalment en mesures de desinfecció. L'any 1971 l'epidèmia va afectar, entre el 22 de juliol i el 28 d'octubre,

Notes sobre metges de la Clínica Mèdica B de l'Hospital Clínic de Barcelona, dirigida pel professor...

180 casos amb diarrea deshidratant. La major prevalença va ser en el mes de setembre. En el pavelló de diarrees van ser ingressats 465 malalts amb síndromes diarreïques, sense deshidratació ni incontinència fecal. Hi hagué un predomini de malalts d'edat avançada. Van morir únicament tres malalts que van arribar en estat preagònic. El doctor Alcàntara va publicar treballs relatius a infectopaties en diferents revistes.

Va ser director del servei antirràbic de referència per a Catalunya (1984-1998). El ministeri de Governació li atorgà l'Ordre Civil de Sanitat, en la categoria de «Encomienda con placa» (1973), com a reconeixement per la seva tasca organitzativa i assistencial en les epidèmies de còlera. Ha estat vicepresident de la Societat Catalana de Medicina del Treball (1965-1968). Membre de la Comissió Deontològica del Col·legi de Metges de Barcelona (1990-1998).

ANGLÈS BESA, Ramon. Nascut a la Seu d'Urgell (Alt Urgell) el 2 de juny de 1926. Llicenciat a Barcelona el 1949. Metge assistent de 1949 a 1951. Al mateix temps fa les assignatures de doctorat. Al final de 1951 s'incorpora al Sanatori Clínica de la Mare de Déu de la Mercè, dirigit pel doctor Gerard Manresa. De 1956 a 1959 és sots-director del Sanatori de la Immaculada, filial de l'anterior. El 1956 fa un curs de Broncopneumologia a la facultat de medicina de París. De 1980 a 1993 és cap de Secció de Pneumologia dins del Servei de Medicina Interna de l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelona. El 1993 es jubila de l'activitat hospitalària, seguint amb l'exercici de la medicina privada. Ha estat copresident del Congrés de l'AIEB (Asociación Internacional, secció espanyola, de Broncologia), presentant el tema «*Adenomas bronquiales*» (1970). Ponent del VI Congrés de la SEPAR (Societat Espanyola de Patologia de l'Àparell Respiratori), Màlaga, 1973, amb el tema «*Tratamiento médico del enfisema pulmonar*». President de la Societat Catalana de Pneumologia, 1977-79; vicepresident de la SEPAR, 1981-83. Ha publicat bastants treballs en revistes nacionals i estrangeres.

ARGILÉS FONTANET, Jaume. Nascut a Tàrrrega l'1 d'agost de 1934. Llicenciat el 1958 a la FM de B Col·labora com a alumne intern a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) de l'Hospital Clínic, i des de 1958 a 1960 com a radiòleg, formant-se com a especialista en diagnòstic per la imatge. El 1960 treballa amb el prof. Emili Gil-Vernet i posa en funcionament la histerosalpingografia, tècnica de la que és capdavanter a Barcelona. Més tard treballa amb el prof. A. Rocha Carlotta en el Servei de Sant Pau, i en aquest servei posa en marxa la primera radioscòpia televisada a Barcelona (1961), i un any més tard estrena el primer telecomanament a Barcelona, junt amb les primeres imatges de cine-radiologia, a 200 imatges per segon. El 1971 és cofundador de la Clínica Delfos i del Servei de diagnòstic per la imatge d'aquest centre, on fa la primera ecografia de l'aparell digestiu a Espanya. De 1958 a 1971 ha estat ponent a diferents congressos de l'especialitat. Autor i coautor de nombrosos treballs. Entre els seus estudis cal destacar

Agustí Codina i Puiggròs

els dedicats a arteriografia en l'estudi de l'aparell digestiu, cine-radiologia de l'aparell digestiu, ecografia digestiva i tractament del cardioespasme acompanyat amb dilatació pneumàtica. La seva tasca assistencial més dilatada ha estat la de la Clínica Delfos.

BONASTRE i DE GASSÓ, Rodolf. Nascut a Barcelona el 1926, morí en aquesta ciutat el 1970. Llicenciat a la FM de B. el 1949, fou especialista en anàlisis clíniques, treballant amb els doctors Permanyer i Corominas a la Clínica Mèdica (prof. Soriano). Col·laborà en els cursos de postgraduats que es feien en aquest Servei. Feu estudis sobre la deshidrogenasa làctica, els enzims de l'esperma i sobre altres camps de la bioquímica, amb els dos directors esmentats.

CASANOVAS PUIG, Pere. Nascut a Barcelona l'any 1919, morí en aquesta ciutat el 18 d'octubre de 1962. Es llicencià a la FM de Barcelona el 1942. Especialista en malalties de l'aparell digestiu, va treballar en el dispensari d'aquesta especialitat a la Clínica Mèdica B (Prof. Soriano). Li va interessar principalment el sondatge biliar i la utilització del PAS en terapèutica, sobre els que va publicar alguns treballs en revistes nacionals

CAVALLÉ OBIOLS, Francesc. Nascut a Barcelona el 1933, es llicencià a Barcelona el 1956, En el tercer any de carrera va entrar com a alumne intern a la Clínica Mèdica B, al Servei d'Anatomia Patològica, substituint al doctor A. Trullols, per a realitzar les autòpsies del Servei i la histopatologia sota la tutela del doctor F. Alcántara Chacón. Al mateix temps tenia cura de dos llits a la Sala de Dones. A més, durant aquests anys, encara de pregrau, va col·laborar amb el prof. Soriano en l'estudi causal del fluor en la periostitis deformant descrita per Soriano. Poc després fa un estudi experimental de l'acció tòxica de l'acroleïna en relació a l'asma. L'últim any d'estudis fou nomenat alumne intern per oposició. El 1961 presenta la tesi «L'asma experimental per acroleïna» i és nomenat cap de la Sala de Dones de la Clínica Mèdica B, que exerceix durant nou anys. El 1972 el prof. Soriano li proposa ser professor adjunt, però no ho accepta. Al cap d'un any (jubilat-se el prof. Soriano), va deixar l'Hospital Clínic i va estar un any com a nefròleg en el Servei de Medicina Interna de l'Hospital del Sagrat Cor de B. dirigit pel doctor Puigdollers. De 1975 a 1985 va ser cap de Servei de Cures Intensives i de Nefrologia de l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona. El 1986 i durant cinc anys es fa càrrec de la direcció mèdica i del Servei de Medicina Interna el centre mèdic Salus. La tasca més important que va assolir en aquest hospital va ser la jerarquització i l'acreditació a la universitat pels alumnes de rotatori de la FM de la UB. El 1979 obté el títol de nefròleg. Entre les seves publicacions cal esmentar les dedicades a l'asma, en el període inicial, i a les nefropaties. Autor d'alguns capítols de llibres. Quan es jubilà continuà exercint la medicina privada.

CODINA ALTÉS, Joan. Va néixer a Barcelona el 21 de setembre de 1891. Morí a Barcelona el 17 de juny de 1963. Comença els estudis a la FM de B l'any 1911. El 1913 guanya

les oposicions a alumne intern i va haver d'acceptar una plaça de «Raigs X i Laboratori», que era l'única lliure. Per això va treballar en el Departament de Raigs X que dirigia el doctor Cèsar Comas, d'on sorgí el seu interès per la radiologia, el que explica alguns dels seus treballs. També va treballar al laboratori del Servei de Malalties Respiratòries, amb els doctors Sayé, Reventós i Darder. A més de seguir l'ensenyament oficial a la facultat assistia a l'antic Hospital de la Santa Creu als serveis dels doctors Freixas i Pere Esquerdo. Llicenciat el 1916 es doctora el 1919 amb la tesi «*Las neoplasias del pulmón*». Cal tenir en compte que en aquell temps aquests tipus de patologia no era freqüent. El 1916 i 1917 exercí com a metge de guàrdia a l'Hospital Clínic, càrrec que va guanyar per oposició. Quan va veure que hi havia molt pocs metges especialitzats en la patologia del pulmó, va dedicar-se a aquesta especialitat, en la qual ja havia tingut contacte amb els doctors Sayé, Reventós i Darder. Però quan descobrí que ell mateix estava afectat per la tuberculosi es va decidir per la cardiologia. Per ampliar coneixements anà a Lió, al servei del professor Gallavardin, on va treballar també amb el doctor Paul Veil i altres, a l'Hôtel-Dieu, durant l'any 1922. En retornar a Barcelona es va reincorporar a l'Hospital Clínic.

Durant el curs 1917-1918 va ser professor auxiliar honorari de la càtedra de Patologia Mèdica B, que al cap de poc portava de manera interina el prof. Ferrer Solervicens. Més tard assoleix el nomenament de professor auxiliar temporal, fins el 1936. Després de 1939 seguí altra vegada, i encara quan el prof. Soriano ocupà el Servei a la mort de Ferrer, l'any 1943. A partir de 1953 el doctor Codina Altés va patir un infart de miocardi i va deixar l'Hospital Clínic. L'any següent es va fer càrrec del Servei de Cardiologia de l'Hospital del Sagrat Cor, on treballà fins a la seva mort el 1963. Havia col·laborat en cursos de postgrau a la Facultat de Medicina «*Diagnóstico de las enfermedades cardiovasculares*». Codina Altés tenia una gran vocació docent i va contribuir a la formació de molts metges i molts cardiòlegs de la seva època. Durant uns anys va tenir com a primer ajudant, tant a l'Hospital com a la consulta privada, el doctor Carles Pijoan de Beristain. Després s'incorporà el doctor Ramon Casares Potau i encara el doctor Albert Pérez.

Codina era un excel·lent clínic, la qual cosa li va permetre exposar observacions clíniques originals i introduir noves tècniques de tractament cardiològic. Va presentar un treball, juntament amb Camps Juncosa, en què feia la descripció de cinc malalts amb estenosi mitral, que era la causa, en aquella època poc coneguda, de paràlisi del nervi recurrent esquerre, per compressió de l'aurícula esquerra dilatada. Va ser capdavanter al país en l'aplicació de la quinidina pel tractament de la fibril·lació auricular. Va publicar molts treballs en revistes d'aquí i de fora, principalment franceses. Cal tenir en compte l'alta influència que aleshores tenia la medicina francesa en la catalana. Cal fer esment d'un llibre publicat per Codina Altés, juntament amb el doctor Paul Veil. «*Traité d'Electrocardiographie clinique*» (1928) que ha estat considerat com un clàssic de la cardiologia mundial, i era referència freqüent en molts treballs de cardiologia d'aquells

Agustí Codina i Puiggròs

anys. Altres obres seves són «*Neoplasias de pulmón*» i «*Cor pulmonale*». Aquest va constituir la segona ponència en el I Congrés Nacional de Cardiologia, 1944. També «*Las derivaciones unipolares del ECG en los sujetos normales*» (1947) fet juntament amb el doctor Carles Pijoan. És un treball capdavanter en el nostre país. Fins aleshores només se solien enregistrar les derivacions I, II i III.

Un altre aspecte de l'activitat científica va ser la col·laboració activa en la creació d'institucions. Així l'any 1926, juntament amb els doctors Puig Sureda, Reventós, Gallart Monés i Roviralta, van fundar l'Institut Policlínic, la Clínica Plató, de Barcelona, primer centre mèdic espanyol basat en la medicina d'equip. Van prendre com a model la Clínica Mayo, que havien visitat. També va participar activament en la fundació de la Societat Espanyola de Cardiologia (SEC) i en l'organització del primer congrés nacional de l'especialitat, essent encarregat de presentar una de les ponències, la ja esmentada de «Cor Pulmonale». Va ser nomenat president d'honor d'aquesta Societat.

ESCARPENTER ORIOL, Jordi. Nascut a Barcelona el 1926. Es llicencià a la FM de B el 1949. Treballà com alumne intern a la Clínica Mèdica A de 1944 a 1948. El 1949, una vegada llicenciat, va residir a Santiago de Cuba i el 1950 aprengué reumatologia en el centre hospitalari de Kansas City (USA). De 1951 a 1970 fou cap del Dispensari de Reumatologia de la Clínica Mèdica B (Prof. Soriano). Posteriorment s'ha dedicat a la medicina privada. Ha publicat treballs de la seva especialitat en revistes nacionals.

FERRER PREVOSTI, Eugeni. Nascut el 2 d'agost de 1937 a Manresa, on va fer el batxillerat. Llicenciat en medicina a la FM de B el 1961. L'any 1958 entra com a alumne intern en el Servei de Cardiologia de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano), essent el cap el doctor Ametller. Aquí es va iniciar en l'estudi de les cardiopaties congènites, mitjançant la pràctica d'angiografies, tasca que se solia fer en horari nocturn. Al començament de 1959 comença a fer guàrdies al Servei d'Urgències de Medicina. Allà es troba amb el doctor Lluís Revert que canviarà de forma definitiva l'orientació de la seva carrera professional. Aleshores va guanyar la plaça d'alumne intern per oposició i després, també per concurs-oposició fou metge intern. Va fer el servei militar com a metge a l'Hospital Militar de Barcelona, a les ordres del tinent coronel Solsona Cunillera, internista i cardiòleg ben conegut. Quan es llicencià el 1963 ja va deixar la cardiologia i treballà a temps complet com a nefròleg, repartint el temps entre la Clínica Mèdica B i el servei d'urgències de medicina. Va treballar en un camp aleshores capdavanter, la «regulació humoral», en que s'atenien grans cremats, postoperatoris complicats, i es feia la prevenció del fracàs renal agut. En l'equip, dirigit pel doctor Revert, hi treballaven plegats els doctors Subietas, que va marxar al Canadà i Estats Units, Piera, Olmos, Cavallé i altres. Va obtenir el títol d'especialista en medicina interna i més tard el de nefròleg.

El mes de febrer de 1968, va entrar, juntament amb Piera i Olmos, a la Residència de la Vall d'Hebron, amb el nivell de metge adjunt. L'equip el dirigia el doctor Piera. Feien la regulació humoral del Servei de Grans Cremats (cap Dr. Planas) en el Centre de Rehabilitació i Traumatologia d'aquell hospital, que dirigí el doctor Ramon Sales Vázquez. Entre els tres metges adjunts cobrien les 24 hores, tots els dies de l'any. Progressivament varen obrir la porta a la pràctica de la nefrologia clínica i de la hipertensió. Així es va obrir un dispensari de l'especialitat i tenien 10 llits situats en un annex d'aquell centre.

L'any 1974, tenint en compte la impossibilitat de tractament de tots els malalts amb insuficiència renal crònica per manca de medis materials a l'Hospital, Ferrer i tot l'equip de nefrologia van decidir crear un centre de diàlisi ambulatoria extrahospitalària, amb concert amb l'ICS: el Centre de Diàlisi Nephros. El 1975 el servei de Nefrologia va ser ubicat a l'Hospital General amb planta d'hospitalització, sales d'hemodiàlisi per crònics i aguts, i atenció a malalts ambulatoris. El 1977 és nomenat cap clínic de nefrologia. Autor de nombrosos treballs. El 2004 es va jubilar, amb 66 anys, de forma obligatòria. Ha desenvolupat l'afició a la fotografia i els viatges, alguns d'aventura a l'Amazònia i els deserts d'Àfrica.

GISPERT CRUZ, Ignasi de. Va néixer a Girona el 24 de març de 1903 i morí a Barcelona el 1984. Es llicencià a la FM de B el 1925. L'aprenentatge de la seva especialitat, neurologia, la va fer amb el doctor Lluís Barraquer Roviralta, veritable fundador de la neurologia espanyola a l'antic hospital de la Santa Creu. Va entrar en aquell Servei l'any 1926, on aleshores hi havia Lluís Barraquer Ferrer, Eduard Tolosa, que aleshores es dedicava a la neurologia clínica, i altres. El Servei es va traslladar, entre els anys 1929 i 1930, al nou edifici de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Hi va estar fins l'any 1945, amb el càrrec de primer ajudant. Després de la guerra civil i alternant amb l'assistència a la Santa Creu, va dirigir un Dispensari de Neurologia a l'Hospital Infantil de Sant Joan de Déu de Barcelona que era a la Diagonal. S'incorporà a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) fins el 1970, en què es jubilà de la tasca hospitalària. Gispert va començar a publicar bastant aviat. El seu *«Tratado de enfermedades nerviosas»* ha estat un davanter, com a tractat de neurologia en llengua castellana. Durant anys va ser l'únic. Estava redactat pels doctors Lluís Barraquer Ferré, Ignasi de Gispert Cruz i Emili Castañer Vendrell. Consta de dos volums, el primer de 1.154 pàgines (1936), i el segon de 1.108 pàgines (1940). Va tenir una crítica molt favorable. També va escriure tres monografies: *«Encefalitis y encefalomièlitis agudes»*, *«Paraplègies espasmòdiques»* i *«Hemorragias meníngeas»*. A més va publicar molts articles en revistes.

Va dedicar particular atenció a la siringomèlia i el seu diagnòstic diferencial amb la lepra, les mièlitis i compressions medul·lars. També els tumors de la cua de cavall i del cos callós. Mereix un comentari el fet que l'any 1936 Barraquer Ferré i Ignasi de Gispert van

publicar el cas d'una família mallorquina, suposadament afectada de siringomièlia familiar, amb 13 casos. Estudis posteriors per part del doctor Munnar, de Mallorca, que a la vegada ha estudiat diverses famílies de les Illes Balears amb polineuropatia amiloïdòtica familiar (malaltia d'Andrade), han demostrat que la família observada per Barraquer i Gispert estava afectada per aquests tipus de malaltia. Cal ressaltar que la descripció d'aquesta dos autors és ben anterior a l'any 1952, en que l'autor portuguès va descriure la polineuropatia amiloïdòtica familiar. El doctor Màxim Soriano, director de «*Síntesis Médica*», editada per laboratoris Wassermann, li va encarregar el capítol de l'actualització dels avenços en neurologia. Gispert va ser també neuròleg de la Mutualitat Mèdica dels esportistes de Catalunya, el que li va permetre publicar un treball sobre l'encefalopatia dels boxadors.

Ignasi de Gispert va ser una persona amb interessos culturals molt diversos fora de l'àmbit de la neurologia. Va escriure articles d'interès cívica a «La Publicitat» i altres diaris. Va publicar «*Vida, pasión y muerte de un médico de barriada*», «*Els neuròlegs i la música*» i «*Memòries d'un neuròleg que fou metge de batalló*» (1976), sobre els seus records de la guerra civil i de caràcter autobiogràfic.

Va tenir com a col·laboradors primerament els doctors Girons i Segarra Obiol, que va anar a Boston on feu una carrera brillant. També van assistir al seu dispensari de la Clínica Mèdica B, els doctors Pons Bartran, Bobé, Torelló, Vives Morros, que es va dedicar a l'EEG, i Lechuga. També va estar-hi un temps Jordi Pujol Soley, al cap dels anys president de la Generalitat de Catalunya. Isidre Sancho Villa fou el deixeble que va estar-hi més temps i el va succeir com a cap de neurologia quan Gispert es jubilà, i que abans d'assolir aquest càrrec ja era qui es cuidava més dels malalts de les sales.

El doctor Gispert fou una persona un tant peculiar. Destacava pel seu entusiasme per a detectar el tret clínic més rellevant o curiós. Podia suggerir, amb un cop d'ull, el diagnòstic, probable o segur, de la majoria dels malalts que li eren presentats. Aquesta agudesa clínic era tant el fruit de la seva dilatada experiència com de la seva gran erudició. Tanmateix no era un model a seguir en quan a fer una anamnesi i una exploració ben sistematitzades i acurades. Tenia la mà trencada per a escriure. El recordo molt bé a les sessions que es feien el dissabte al matí a l'Hospital Clínic on hi anaven neuròlegs i neurocirurgians, sobretot a les dècades dels anys 50 i 60. Sempre portava sota el braç el setmanari Destino, que havia comprat i quan arribava tard, més d'una vegada, això es feia més palès.

JUNCADELLA DE FERRER, Enric. Nascut a Barcelona el 23 de juliol de 1909, hi morí el 2005. Llicenciat a la FM de B el 1931 i doctorat el 1933, amb la tesi «Proteïnes

plasmàtiques». El 1929, essent estudiant, fou nomenat intern per oposició de l'Hospital Clínic, a la càtedra que portava aleshores el doctor F. Ferrer Solevicens, amb qui va cursar la Patologia Mèdica. El 1934 va fer una estada de postgrau a París per a aprofundir en el camp de la Tisiologia, que aleshores era una vertadera especialitat. Més tard s'especialitzà en cardiologia, sota el magisteri del doctor Joan Codina Altés, a la mateixa Clínica Mèdica. Després fou cap clínic, fins el 1973. També guanyà, per concurs-oposició, la plaça de professor adjunt de la càtedra. Després va ser director del Servei de Cardiologia de la Creu Roja des de 1976 fins a la seva jubilació el 1979. Com a professor el doctor Juncadella tenia un gran esperit docent i sempre tenia interns, assistents i metges que es formaven amb ell. Entre els seus primers deixebles cal esmentar el doctor Valentí Fuster de Carulla, que ja d'estudiant anava a veure malalts cardíacs amb el doctor Juncadella. Era un bon clínic i un semiòleg molt acurat, principalment en cardiologia. Durant anys va organitzar cursos d'ECG. Va publicar molts treballs en revistes espanyoles i estrangeres i va ser autor de diversos capítols de llibre. Fou president de la Societat Catalana de Cardiologia. De personalitat molt senzilla i afable, mai havia presumit del seu títol de «marquès de Puerto Nuevo», que només coneixien les persones més íntimes.

LORAN LLEÓ, Josep Antoni. Nascut a Barcelona el 12 de setembre de 1933. Llicenciat a la FM de B el 1958. Metge assistent de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) de 1961 al 1966. Ajudant de classes pràctiques a la mateixa Clínica els anys 1961-62, 1962-63, 1964-65 i 1965-66. Metge ajudant, per concurs-oposició, a la càtedra de Patologia Mèdica de l'esmentada clínica. Metge especialista de l'aparell cardiovascular (1968). Prof. ajudant de classes pràctiques de la Clínica Mèdica B, en els cursos 1966-67 a 1969-70, de manera continuada durant quatre anys. Fins el 1973 roman a la Clínica Mèdica B com a cardiòleg. Del 1973 al 1983, metge assistent del Servei de Cardiologia i la Unitat Coronària de l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona. Des de maig de 1975, metge cardiòleg de la Clínica Robreño de Barcelona. Metge assistent a la Clínica Mayo de Rochester (Minnesota) amb el prof. Valentí Fuster els mesos de juliol i agost de 1980, on aprèn ecocardiografia tridimensional, ECG d'esforç, medicina cardionuclear i electrofisiologia cardíaca. Conferenciant i professor dels cursos monogràfics de diagnòstic i tractament de les cardiopaties adquirides i congènites, realitzats entre els anys 1968 i 1970 a la Clínica Mèdica B. Ha publicat treballs sobre patologia cardíaca en revistes nacionals i és coautor del capítol de cardiologia, de "*Síntesis Médica*" de l'any 1971. Ha estat delegat espanyol en el XXI Congrés de l'European Society of Cardiology (Barcelona, 1999).

MANCHON AZCONA, Ferran. Nascut el 9 de novembre de 1909 a l'Escala (Empordà). Va cursar el batxillerat a Palma de Mallorca. El 1935 passa a Barcelona, on fa els estudis de medicina. El 1929 guanya la plaça d'alumne intern per oposició a la càtedra del prof.

Ferrer Solervicens. Llicenciat el 1931. El mateix any és professor ajudant de classes pràctiques de medicina interna. Quan ve el prof. Soriano és nomenat cap del Servei de Radiologia de la càtedra i Clínica Mèdica B, on romandrà fins a la centralització-jerarquització dels serveis d'especialitats de l'Hospital Clínic (1972).

El juliol de 1947 va fer la tesi de doctorat amb el tema «*Tomografía del tórax en el diagnóstico de las cavitaciones pulmonares*». El 1955 obté el títol d'especialista en Electroradiologia. Fou radiòleg del Servei d'Al·lèrgia (Dr. Frouchman) de l'Hospital de Sant Pau (1946) i cap del Servei de Radiologia de l'Hospital Municipal de l'Esperança (1956). Entre els anys 1950-1960 va fer diverses estades en centres radiològics d'Anglaterra, França i Holanda. Així va estar en el Royal Mersden Hospital, fent estudis sobre isòtops radioactius en la clínica del càncer; a l'hospital d'Eindhoven (Holanda) amb el prof. van der Plaaz, i a l'Hospital de Montpeller, aprenent radiologia oncològica. A banda de la medicina hospitalària també exercí la pràctica privada, adquirint un gran prestigi. Treballà associat amb el doctor Modolell, primerament en un despatx del carrer d'Aragó, i després en una torre de dues plantes, on tenien instal·lats els Serveis de Radiodiagnòstic i Radioteràpia. En ambdós centres foren els primers radiòlegs en aplicar a Barcelona diverses tècniques, entre elles, la tomografia convencional transversa, inventada per ells i que més tard fou comercialitzada per l'empresa Philips. També van ser els primers en instal·lar una taula telecomandada i la cine-radiologia en diverses aplicacions. Es van especialitzar en cine-radiologia digestiva. Aquesta tècnica permetia detectar lesions pràcticament invisibles en la radiologia convencional. Un treball, presentat per ells l'any 1962, és pot considerar com un dels capdavanters. A la càtedra del doctor Soriano organitzava cada any cursos radiològics monogràfics sobre temes d'actualitat. Va ser ponent en diversos congressos, nacionals i internacionals, presentant moltes comunicacions.

Cap els anys setanta, amb la visió directa que permet l'endoscòpia, la tècnica va caure en desús. Va publicar dos llibres: «*Radioisotopía clínica*» (1951). Aquesta obra fou la primera en el camp dels radioisòtops, en el nostre país, que es va dedicar a l'estudi de la detecció de tumors. L'altre llibre va ser «*Tomografía transversa*», 1956, en la què es descriu el tomògraf de la seva invenció, ja esmentat. Aquesta tomografia permet assolir plans axials del cos amb tècnica analògica. El sistema és similar al dels actuals scanners, però en no ser digital la seva definició era inferior i pràcticament només era diagnòstica en el tòrax. També va escriure el capítol de radiologia en alguns volums de «*Síntesis Médica*», publicació bianual dirigida pel prof. Soriano fins el 1973, on es feia una revisió de les novetats en revistes de prestigi.

El 1960 era vicepresident de la Societat Espanyola de Radiologia i va organitzar, a Barcelona, el VII Congrés de Metges Radiòlegs de Cultura Llatina i el Congrés de l'Associació

Notes sobre metges de la Clínica Mèdica B de l'Hospital Clínic de Barcelona, dirigida pel professor...

Europea de Radiologia, per primera vegada reunits conjuntament, que van tenir un gran nombre de participants.

Una faceta menys coneguda de la seva personalitat va ser la dedicació a l'art. En els seus anys de Mallorca assistí a l'escola de pintura de Caffaro, que aleshores era un pintor impressionista de força fama. Durant la carrera segueix pintant i després il·lustrà alguns llibres de medicina i un de paisatges de Mallorca, les «Mallorquines», que a hores d'ara, per la qualitat dels seus dibuixos, és una joia bibliogràfica. Sovint pintava també en les estones lliures de la feina. Un fill seu, Antoni Manchon, també conjuga les activitats de radiòleg i pintor. El doctor Ferran Manchon Azcona va morir a Barcelona l'any 1985.

MANSILLA PLANAS, Joaquim. Nascut a Vilanova i la Geltrú el 7 de novembre de 1945. Llicenciat a la FM de B el 1970. Alumne intern a les sales de medicina interna i neurologia, essent cap el Dr. Sancho Villa, de la Clínica Mèdica B (Prof. Soriano), durant els anys 1968-70 i després metge assistent de la Unitat de Neurologia (sala i dispensari) durant dos anys més. Neuròleg titular en el Servei de Neuropsiquiatria Infantil de l'Hospital del Nen Jesús de Barcelona (1972-1977). Metge adjunt del Servei de Neurologia de l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet (cap Dr. Sancho), a partir del 1975. Des de 1981 a 1991 és cap de secció. A partir d'aquesta data només es dedica a l'exercici privat de la medicina. Va ser professor ajudant de classes pràctiques de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) els anys 1971-72. Professor de neurofisiologia i de patologia neurològica a l'Escola d'ATS i Fisioteràpia (Escola Roger de Llúria) de 1973 a 1978. Membre numerari de la Societat Espanyola de Neurologia.

MARTÍ LLEONART, Francesc. Nascut a Barcelona el 12 de juliol de 1925. Morí en aquesta ciutat cap els anys 1981-82. Llicenciat a la FM de B el 1950. Entrà a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) el quart any de medicina com a intern per oposició. Fou destinat al servei de Pneumologia. Roman durant un any en aquest servei, ja com a metge. Més tard guanya la plaça de metge intern a l'Hospital de Pedralbes, institució antituberculosa mèdico-quirúrgica de l'Ajuntament dirigida pel Dr. Caralps Massó. Al cap de dos anys aquest Hospital s'inclou en el Servei de Cirurgia Cardiopulmonar de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, inaugurat feia poc temps, per la direcció del qual havia sigut nomenat el Dr. Caralps. Primer va entrar com a metge auxiliar i després com a metge ajudant (1960). Al principi es dedicà a la part medicoterapèutica de la tuberculosi i més tard a la fisiopatologia respiratòria. L'any 1962 s'incorpora al Servei de Pneumologia (cap Dr. R. Cornudella) i dirigeix la Secció de Fisioteràpia Ventiloteràpia fins a la seva mort.

MARTÍNEZ BROTONS, Ferran. Nascut a Madrid el 19 de juny de 1940, als tres anys visqué a Barcelona. Llicenciat el 1964. El 1973 fa la tesi, dirigida pel prof. Soriano, «*Algunas consideraciones de la hemostasia en las cardiopatías congénitas. Su influen-*

Agustí Codina i Puiggròs

cia en la cirugía correctiva con circulación extracorpórea». Es fonamenta en l'experiència personal sobre 224 malalts intervinguts en el Centre Quirúrgic Sant Jordi. Va ser alumne intern a la Sala d'Homes de la Clínica Mèdica B, durant el curs 1961-62, i amb el mateix càrrec treballa al laboratori d'aquesta clínica amb el doctor Vives Mañé els dos cursos següents. Exerceix com a alumne intern a les guàrdies setmanals del Servei d'Urgències, en l'equip del prof. Lluís Revert, els anys 1962-63. Ja llicenciat, és metge ajudant en el laboratori d'hematologia, dirigit pel doctor Vives Mañé de juny de 1964 fins el 1967. Metge de guàrdia en el Servei d'Hemoteràpia de l'Hospital Clínic, que dirigeix el doctor Ricard Castillo. Fa una estada d'alguns mesos a l'Hospital Necker de París, en el Servei d'Hematologia del prof. F. Josso l'any 1973, per aprendre noves tècniques de laboratori en el camp de l'hemostàsia. Ha estat metge adjunt hematòleg en el Centre Quirúrgic Sant Jordi de B (1967-1972) i metge adjunt del Servei d'Hematologia i Hemoteràpia de l'Hospital de Bellvitge (1872-1976). Cap de Secció d'Hemostàsia d'aquest últim servei (1976-2002) i cap de Servei del mateix Hospital (2002-2005).

Les seves principals línies d'investigació són: les alteracions de l'hemostàsia en cirurgia cardíaca sota circulació extracorpòria i en el transplantament hepàtic. També ha estudiat el sistema caliceína-quinina en la sepsis i el shock sèptic. Autor de nombrosos treballs en revistes nacionals i internacionals. Ha escrit, sol o en col·laboració, 12 capítols en 11 llibres, dels què cal destacar: *«Heparinas»* a: López Borrasca, A. (edit) Enclopedia Iberoamericana de Hematología, vol. III, 1992; *«Trombosis y tratamiento antitrombótico»*, a Rodés, J.; Guàrdia, J., edits), *«Tratado de Medicina Interna»*, 1a i 2a edicions, 1997 i 2004; *«Terapéutica antitrombótica»* a: Farreras Valentí, P.; Rozman, C. (edits.) *«Medicina Interna»* 15a ed., 2004; *«Hipocoagulabilidades adquiridas»*, a Sans Sabrafen, J.; Besses, J.; Vives Corrons (eds.) *«Hematología Clínica»* 5a. ed. 2006.

És director i autor de dos llibres: *«Manejo práctico del paciente con tromboembolismo venoso»*: Recha, E.; Martínez Brotons, F.; Monreal, M., 2002; i *«Manejo práctico y pautas de actuación en la enfermedad tromboembólica venosa»*, 2004.

Ha estat professor associat mèdic, per concurs, en el Departament de Fisiologia, divisió IV, a la Facultat de Farmàcia de la UB. Assignatura troncal: Hematologia, (1995-2005). És membre fundador de la Societat Espanyola de Trombosis i Hemostàsia, essent-ne president (2000-2004). Vocal de la junta directiva de la Soc. Esp. d'Hematologia i Hemoteràpia (1994-996). Membre numerari de la International Society on Thrombosis and Hemostasis. President de la Societat Catalana d'Hematologia i Hemoteràpia (1997-1999).

NOGUÉS RIBAS, Pere. Nascut l'any 1917 al Botarell, poble de 400 habitants de la província de Tarragona. Als dotze anys comença els estudis de batxillerat a Barcelona, al col·legi

de Sant Ignasi (jesuïtes de Sarrià) on treballa per a pagar-se l'estada. El 1932, amb l'expulsió dels jesuïtes d'Espanya, es tanca el Col·legi i torna a casa seva, treballant de pagès, com havia fet abans, i al mateix temps segueix els estudis de batxillerat. El 1934 comença medicina i torna a treballar en una residència d'estudiants que portaven jesuïtes. El 1936 aquesta residència desapareix i passà pràcticament tota la guerra amagat al Botarell, perquè segons els milicians de Reus era un «feixista» que estava amb els capellans de Barcelona. El 1939 continua la carrera de medicina i treballa al Col·legi de Sant Ignasi ajudant en les revisions mèdiques als alumnes. El 1943 acaba la carrera. El 1948 és nomenat cap de la Sala d'Homes de la Clínica Mèdica B, càrrec que exercí durant trenta anys. El 1951 fa la tesi doctoral «*Bilirrubinemia y urobilinurias. Su valor clínico*».

Al Dr. Nogués mai li van agradar els càrrecs acadèmics ni les publicacions. Malgrat tot, degut a que ha estat un metge molt dedicat a la pràctica clínica i el seguiment del malalt, és autor de moltes comunicacions i publicacions. Juntament amb el doctor Soriano va fer la presentació del primer cas, el 1951, de l'entitat que més tard es va designar com a «fluorosi vínica», la «periostitis deformans» o periostitis deformans de Soriano. També «*Complicaciones de las epidemias gripales*» (1957). També juntament amb el prof. Soriano va publicar el primer cas a l'estat espanyol de «*Hemosiderosis pulmonar idiopática*», el 1963. També comunica i presenta un cas de «Síndrome de Goodpasture», el 1972, procés poc conegut a l'època en que es publicà. Quan tenia 88 anys, el 2005 es jubilà del seu treball en medicina privada, que havia exercit amb molt èxit i prestigi.

OLMOS MIRÓ, Antoni. Nascut a Barcelona el 5 de març de 1940. Llicenciat a la FM de B el 1964. Alumne intern per oposició, adscrit al Servei d'Urgències de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano). Becari per l'Ajuntament de Barcelona, 1958-1962. El 1967 té el títol d'especialista en medicina interna i el 1978 el de nefrologia (l'especialitat havia estat reconeguda l'any anterior). Havia estat metge resident del Servei de Nefrologia de l'Hospital Clínic de B (1964-1968). També havia estat cap del Laboratori de Nefrologia de la Clínica Mèdica B. Després passà a la Vall d'Hebron on va ser metge adjunt interí del Servei de Ronyó Artificial i Regulació Humoral de la Residència (1968-1973). Metge adjunt titular (1973-77) i cap de secció del mateix Servei de 1977 a 31 de gener de 2005. També havia estat cap de Servei, en funcions de 2004 a 5 de març de 2005, data en que li arribà la jubilació forçosa.

Ha tingut una activitat docent molt àmplia: ajudant de classes pràctiques, adscrit a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano), 1965-1966. Ha col·laborat en nombrosos cursos i jornades docents, com a professor en temes de la seva especialitat. Autor de moltes publicacions i de comunicacions a congressos en l'àmbit nacional i estranger. Tot i que s'ha ocupat de gairebé tots els aspectes de l'especialitat, el seu punt de preferència ha

Agustí Codina i Puiggròs

estat la diàlisi. Autor d'un capítol en el llibre «*Insuficiència renal progressiva*», dirigit per P. Aljama, M. Arias i F. Valderrábano, l'any 2000.

Ha estat vocal de la junta directiva de la Societat Catalana de Nefrologia (SCN) de 1967-1970 i vicepresident de 1970-1974. Membre de la Societat Espanyola de Nefrologia (SEN), des de la seva fundació el 27 d'octubre de 1964, i vocal de la seva junta de 1968-1973. Membre fundador del Comitè de Registre de la SEN de 1975-1979. Membre fundador de la Societat Espanyola de Diàlisi i Trasplantament, el 1977. Membre de la ERA-EDTA (Associació Renal Europea - Societat Europea de Diàlisi i Trasplantament) des de 1972.

PADRÓS ARCHS, Wladimir. Nascut a Vilassar de Mar el 1934. Llicenciat a la FM de B el 1958. Va ingressar com a alumne intern de la Sala d'Homes de la Clínica Mèdica A, que portava el doctor Joan Surós, l'any 1953. Al cap de mig any va anar al Dispensari, amb el doctor Valls Serra, per aprendre angiologia i cirurgia vascular. De 1960 a 1968 va ser cap de Dispensari d'aquesta especialitat a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano). De 1969 a 1979 fou cap del Servei de la mateixa especialitat de l'Hospital de l'Esperança. Després es dedicà únicament a la visita privada.

PÉRIZ SAGUÉ, Albert. Nascut a Barcelona el 1933, es llicencià el 1955. Alumne intern en el Servei de Cardiologia de la Clínica Mèdica B, 1953-1955. Metge cardiòleg assistent d'aquesta Clínica, 1955-1970. Des del 1963 al 1969 també treballa, amb el mateix càrrec, en el Servei de Cardiologia de l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelona (cap: Dr. Pijoan de Bérstein). Del 1970 a 1972 és metge de l'Hospital Clínic, amb contracte oficial. Cap del Servei de Cardiologia de la Clínica Mèdica B (1970-1972). Amb la nova estructuració amb centralització dels serveis d'especialitats a l'Hospital Clínic, va ser des de 1972 i durant 12 anys, metge adjunt del Servei de Cardiologia, i després, fins el 1998, en que es va jubilar de l'hospital, cap de Secció de Cardiologia. Des d'aleshores només ha fet medicina privada. A banda d'altres metges, el seu vertader mestre, i qui més li ha influït, ha estat el doctor Joan Codina Altés. Els anys 1953 i 1954 va rebre els seus ensenyaments al Dispensari de l'Hospital i de 1955 a 1963 exercí com a ajudant - col·laborador en la seva consulta privada. Ha estat ajudant de classes pràctiques del Servei de Cardiologia de la Clínica Mèdica B, i professor en diversos cursos monogràfics d'aquesta Clínica. Ha publicat un capítol en el llibre «*Cuidados intensivos en Cardiología*», dirigit per G. Sanz i J. Magriñà, (1976) i treballs de l'especialitat en diverses revistes.

PERMANYER MACIÀ, Joan Josep. Nascut a Barcelona el 1906, morí en aquesta ciutat el 1978. Llicenciat el 1929 a la FM de B, fou alumne intern, durant dos anys, amb el prof., Francesc Ferrer Solervicens a la Clínica Mèdica B. Més tard, quan ja era metge, es dedicà a les anàlisis clíniques en general. Posteriorment fou cap de Laboratori d'Anàlisis Clíniques també a la mateixa càtedra, i a la mort de Ferrer, va seguir amb la mateixa tasca amb el

nou catedràtic, el prof. Màxim Soriano. Al cap d'uns anys es va separar la part d'hematologia, que dirigí el doctor Josep Vives Mañé, i Permanyer seguí portant la part de bioquímica. Juntament amb Soriano i altres col·laboradors va participar en moltes publicacions, articles i comunicacions a congressos; la publicació anual "*Síntesis Médica*", que dirigia el professor Soriano, recollint els avenços més importants en clínica i terapèutica va comptar amb la col·laboració constant del doctor Permanyer, que portava els capítol d'anàlisis clíniques. Va tenir molt èxit en el seu temps el llibre que va escriure sobre "*La velocidad de sedimentación globular*". Tingué diferents deixebles i col·laboradors, entre els què cal destacar el prof. August Corominas Vilardell, i el Dr. R. Bonastre.

PIERA GONZÁLEZ, Ezequiel. Nascut a Barcelona el 1925. Llicenciat a la FM de B el 1951. Alumne intern de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano) els anys 1949-1951. Acabada la carrera segueix com a metge de la Sala de Dones. Al cap d'uns anys es va dedicar també a l'endocrinologia. Va morir a Barcelona l'any 1980.

PIERA ROBERT, Lluís. Nascut a Barcelona el 17 de novembre de 1937. Alumne intern per oposició de la Clínica Mèdica B (prof. Soriano), el 1960. Llicenciat el 1961, fou metge intern, per oposició, de l'esmentada Clínica. Durant l'últim curs de carrera i els primers anys de postgrau va contribuir, juntament amb el doctor Revert i el doctor Subietas, al desenvolupament d'una incipient Unitat de Nefrologia d'aquesta Clínica. El 1960 el doctor Soriano va aconseguir de la Diputació de Barcelona el primer ronyó artificial per a poder realitzar les primeres diàlisis en malalts renals aguts en aquesta Unitat, que després incorporant més personal assolí un bon nivell. La gerència de la Residència de la Vall d'Hebron li va encarregar, juntament amb els doctors Ferrer i Olmos, l'organització d'un Servei de Nefrologia. Primer hi treballà com a metge adjunt, 1968, després com a cap de Secció, el 1973 i finalment com a cap de Servei de 1976 a 2004, quan es jubilà. Aquest Servei va ser el segon de l'estat espanyol en els hospitals jerarquizats de la Seguretat Social, després del de Puerta de Hierro de Madrid.

Ha participat, com a investigador principal, en diversos assaigs clínics sobre el tractament amb una proteïna estimuladora de l'eritropoesi. Ha col·laborat en un estudi multicèntric amb la URREA (University Renal Research and Educative Association) de la Universitat de Michigan. Formà part del comitè directiu de la DOPPS, associació per a l'estudi de la diàlisi. Ha publicat "*Protocolos de obtención de órganos y trasplante renal*", redactat per M. Morlans i L. Piera, i també en col·laboració "*Tratado de hemodiálisis. Anticoagulación*", el 1998. Ha estat president de la Societat Catalana de Nefrologia, de 1968 a 1973, i vicepresident de l'espanyola, de 1973 a 1975. Membre de la Societat Europea d'Hemodiàlisi i Trasplantament, el 1997. Se li confià l'organització i la presidència del Congrés anual d'aquesta Societat que tingué lloc a Barcelona el 2007.

SANCHO VILLA, Isidre. Nascut a València el 1930, estudià el batxillerat a Saragossa. Estudià medicina a Barcelona, cursant la patologia mèdica amb el doctor Màxim Soriano. Llicenciat el 1956. Des del primer any de patologia mèdica va col·laborar com alumne intern en el Dispensari de Neurologia i a les sales. De 1956 a 1964 alternà la seva tasca hospitalària a la Clínica Mèdica B amb el Servei de Neurocirurgia que portava el doctor Adolf Ley en el mateix Hospital. El 1964 fou nomenat cap de la Unitat Neurològica de l'esmentada Clínica Mèdica B. A banda de dedicar-se a la clínica neurològica feia exploracions neurorradiològiques, com la pneumoencefalografia i la mielografia, i col·laborava també en la realització d'angiografies cerebrals. El 1971 va presentar la tesi doctoral sobre l'estudi del líquid cefalorraquidi. Entre els anys 1965 i 1972 va col·laborar en la docència de la part de neurologia a la càtedra, essent professor ajudant de classes pràctiques. El 1972, degut a la nova organització de l'Hospital Clínic va deixar de ser metge d'aquesta institució i va passar a l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet com a cap del Servei de Neurologia, des de 1973 fins el 1995.

El doctor Sancho va formar a bastants metges en l'especialitat de neurologia, sobretot en el temps que va estar al Clínic. El doctor Mansilla va ser el primer col·laborador que tingué, primer com a alumne intern i després ja com a metge neuròleg; la doctora Maho es va dedicar a l'epilèpsia, igualment com el doctor Russi; els doctors Planell i López Zea, foren psiquiatres; el doctor Ferran, neurocirurgià. També hi hagué estudiants durant períodes curts, com el doctor Tolosa Sarró. Va publicar bastants treballs en diferents camps de la neurologia.

SEGARRA OBIOL, Josep M. Nascut a Vinaròs l'any 1922. Llicenciat a la FM de B el 1946. Des del 1943 havia estat com a alumne intern a la càtedra de patologia mèdica que dirigia el doctor M. Soriano, en el Dispensari de Neurologia, que portava el doctor I. de Gispert Cruz. Va estar dos anys com a metge en aquest Dispensari fins que el 1948 va anar a París, on va aprendre sobretot neuropatologia, a banda de la neurologia clínica, amb el doctor Yvan Bertrand, de 1848 a 1952 a l'Hospital de la Salpêtrière. Bertrand era cap de la Unitat de Neuropatologia de la Clínica de Malalties dels Sistema Nerviós, càtedra inaugurada per Charcot el 1882 i que aleshores dirigia el prof. T. Alajouanine. Fruit d'aquesta estada Segarra va poder fer la tesi doctoral sobre «*La Neuropatologia de la substància reticulada*», presentada a Barcelona el 1951. El 1951 i 1952 va estar a l'Institut Neurològic Municipal, dirigit per B. Rodríguez Arias. A partir de 1952 va treballar i viure a Boston (USA), fins a la seva mort en aquella ciutat el 1984.

A Boston era el cap de Servei de Neuropatologia del «Veteran Administration Hospital» i professor d'aquesta disciplina a la Facultat lligada a aquest Hospital. Va assolir un gran prestigi com a neuropatòleg. Va presentar moltes comunicacions en reunions de societats i congressos i és autor de moltes publicacions. Entre altres treballs anatomoclínic,

molts d'ells de notòria rellevància, cal esmentar la descripció del «mutisme akinètic, afàsic o somnolent» degut a una lesió bilateral en ales de papallona, situada en els nuclis talàmics de la línia mitjana, en els nuclis reticulars del tàlam, en els nuclis parafasciculars d'aquest i en el terç mig del centre mitjà talàmic. En els casos anatòmicament més purs, d'origen vascular, la lesió es deu a l'oclusió de l'artèria paramitjana tàlamo-subtalàmica posterior, branca del primer segment de l'artèria cerebral posterior, previ a la seva anastòmosi amb la comunicant posterior (embriològicament aquest primer fragment s'anomena artèria mesencefàlica). Segarra Obiol va proposar denominar aquesta síndrome vascular cerebral com a «síndrome de l'artèria mesencefàlica».

TAVERNA TORM, Miquel. Nascut a Barcelona el 1901. Morí a B. el 1972. Llicenciat a la FM de B el 1924, durant algun temps exercí la medicina rural a Viladecans (Baix Llobregat). Treballà aviat a la Clínica de Patologia Mèdica del doctor Ferrer Solervicens, essent professor ajudant i cap de sala, 1934. Es va dedicar a l'endocrinologia clínica i a la patologia de la nutrició, essent un dels primers especialistes en aquesta branca a Catalunya. El 1950 fou cap d'aquesta disciplina a la Clínica Mèdica B (prof. Soriano). Autor de nombrosos treballs, entre ells dues monografies: «*L'exploració endocrinològica*», (1936) i «*Estados endocrinopáticos agudos*» (1952). També va col·laborar en el volum cinquè del Tractat de Patologia Mèdica dirigit pel prof. Agustí Pedro Pons, redactant tot sol els capítols d'endocrinologia de les dues primeres edicions, de 1953 i 1958, i juntament amb el doctor Ciril Rozman, els de la tercera i quarta, de 1963 i 1968. Fou president de l'Associació d'Endocrinologia i Nutrició de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears.

VIVES CUNILLERA, Josep. Nascut a l'Albi (Lleida), 1935. Llicenciat a la FM de B. el 1958. Va col·laborar a la Clínica Mèdica B, prof. Soriano, primer com a alumne intern, (1955-1957) i després com a metge en el Servei de Radiologia, de 1958 a 1960. El 1961 passa a treballar a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, en el Servei d'Oncologia, dirigit primer pel doctor Lluís Guilera i després pel Dr. Subias Fages. Es cuidava del radiodiagnòstic oncològic, en el que ajudà a posar en funcionament la primera «bomba de cobalt» a Espanya. El 1971, juntament amb el doctor Argilés Fontanet, va fundar la clínica i el Servei de Diagnòstic per la Imatge. Va publicar bastants treballs de la seva especialitat. Morí a Barcelona el mes de novembre de 2006.